

ZARZĄDZENIE

Dnia 4 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w przedmiocie wniosku o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 5 grudnia 2025 r., sygn. akt II AKzw 1047/25 o odmowie udzielenia skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, zmieniającym postanowienie Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 30 października 2025 r., sygn. akt III Kow 1204/25 o udzieleniu skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. i art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 24 § 1 k.k.w.,

zarządził:

odmówić przyjęcia wniosku skazanego M.K. o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 5 grudnia 2025 r., sygn. akt II AKzw 1047/25, zmieniającym postanowienie Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 30 października 2025 r., sygn. akt III Kow 1204/25, jako niedopuszczalnego z mocy ustawy.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 8 grudnia 2025 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 17 grudnia 2025 r., skazany M.K. na podstawie art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 24 ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego wystąpił z wnioskiem o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 5 grudnia 2025 r., sygn. akt II AKzw 1047/25 o odmowie udzielenia skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego (*pkt 1*), uchylenie ww. postanowienia (*pkt 2*) oraz ponowne i merytoryczne rozpoznanie sprawy dotyczącej zgody na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego w warunkach zapewniających czynny udział strony i obrońcy (*pkt 3*). W uzasadnieniu wniosku wskazał na okoliczność pozbawienia go możliwości udziału w posiedzeniu (wobec nie rozpoznania przez sąd odwoławczy złożonych przez skazanego wniosków o ustanowienie obrońcy z urzędu i przełożenie terminu posiedzenia), co istotnie ograniczyło możliwość przedstawienia argumentów przeciwko zażaleniu prokuratora i w konsekwencji postępowanie zakończone postanowieniem z dnia 5 grudnia 2025 r. zostało przeprowadzone z rażącym naruszeniem prawa do obrony, co uzasadnia wznowienie sprawy jako nadzwyczajnego trybu kontroli orzeczenia zgodnie z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. Jednocześnie wskazał na naruszenie zasady dwuinstancyjności i prawa do rzetelnego procesu, zaznaczając, że sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił wszystkie okoliczności sprawy, tj.: warunki do odbycia kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Konkludując uznał, że „rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego zostało wydane z naruszeniem prawa procesowego oraz bez pełnego uwzględnienia okoliczności sprawy” (*k. 3-5 akt*).

Pismo z dnia 8 grudnia 2025 r., zostało zarejestrowane w repertorium „KO” pod sygn. II KO 216/25 jako wniosek o wznowienie postępowania zaś na podstawie zarządzenia Prezesa Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 2025 r. sprawa ta została przydzielona sędziemu referentowi, wyznaczonemu do składu jednoosobowego (zarządzenie, *k. 17 akt*).

Procesowe weryfikowanie istnienia podstaw wznowienia postępowania zaktualizuje się jednak dopiero wtedy, gdy zostanie stwierdzone, iż postępowanie poprzedzające wydanie orzeczenia w ogóle podlega wznowieniu, a więc stanowi

"postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem" w rozumieniu art. 540 § 1 k.p.k. Takim postępowaniem jest wyłącznie tego typu postępowanie, które cechuje się przymiotem definitywnego zamknięcia (rozpoznania) danej kwestii i przez to mające cechy trwałości (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2015 r., V KO 43/15, Lex nr 1783194).

Postanowienia w przedmiocie zezwolenia na odbywanie kary pozbawiania wolności w systemie dozoru elektronicznego, nie należą do kategorii postanowień kończących postępowanie sądowe w rozumieniu art. 540 § 1 k.p.k. Pomimo, że postanowienie w tym przedmiocie niewątpliwie ma negatywne konsekwencje dla sfery wolności osobistej skazanego, to jednak nie można uznać, iż rozstrzygnięcie to jest orzeczeniem kończącym postępowanie karne w rozumieniu powyższych przepisów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2018 r., sygn. akt III KO 15/18, LEX nr 2490298 czy zarządzenie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2024 r., III KO 16/24, LEX nr 3725437).

W orzecznictwie od dawna dominuje też pogląd, że wznowienie postępowania w postępowaniu wykonawczym - w tym w przedmiocie udzielenia zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności (również zastępczej kary pozbawienia wolności) w systemie dozoru elektronicznego - jest dopuszczalne tylko w ograniczonym zakresie, wyznaczonym treścią art. 24 § 1 k.k.w. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2004 r., IV KO 35/04). Postanowienie o odmowie zezwolenia na odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego nie należy do orzeczeń kończących postępowanie sądowe w rozumieniu art. 540 § 1 k.p.k., jako że zgodnie z treścią art. 431l k.k.w., nie zamyka drogi do ponownego ubiegania się o udzielenie przedmiotowego zezwolenia po upływie określonego czasu od zapadnięcia negatywnego rozstrzygnięcia w tym przedmiocie. Podlega natomiast reasumpcji w trybie art. 24 § 1 k.k.w. - jeżeli ujawnią się nowe lub poprzednio nieznane okoliczności istotne dla treści orzeczenia (zob. zarządzenie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2025 r., I KO 109/25, LEX nr 3953050 czy postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., II KZ 17/22, LEX nr 3395028).

Zgodnie z art. 530 § 2 k.p.k. prezes sądu, do którego wniesiono kasację, odmawia jej przyjęcia także wówczas, gdy zachodzą okoliczności, o których mowa

w art. 429 § 1 k.p.k., a więc w sytuacji, gdy środek odwoławczy jest niedopuszczalny z mocy ustawy. Przepis ten znajduje odpowiednie zastosowanie w postępowaniu wznowieniowym. Oznacza to, że prezes sądu (przewodniczący wydziału, upoważniony sędzia) odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania m. in. wówczas, gdy jest on w ogóle niedopuszczalny. Przed przystąpieniem do merytorycznego rozpoznania wniosku zbadać bowiem wpierw należy, czy omawiany wniosek w ogóle przysługuje. Jeżeli nie jest on dopuszczalny, to nie podlega przyjęciu.

Wobec powyższego należało odmówić przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania jako niedopuszczalnego z mocy ustawy, bez konieczności odnoszenia się do merytorycznej oceny zasadności podniesionego we wniosku zarzutu i wniosków, gdyż w realiach procesowych sprawy byłoby to bezprzedmiotowe.

[WB]

[a.ł]